

Ministeriet for Grøn Trepert
Styrelsen for Grøn
Arealomlægning og Vandmiljø

Kystvande og territorialfarvande i vandområdeplanerne

Faktaark
December
2025

Hvordan defineres kystvande og territorialfarvande i vandområdeplanerne?

Vandområdeplanerne omfatter 123 vandområder, herunder 109 kystvandområder, som i udgangspunktet er beliggende inden for 1 sømil fra kysten, og hvor målet er god økologisk tilstand og god kemisk tilstand, og 14 territorialfarvande, hvor målet er god kemisk tilstand.

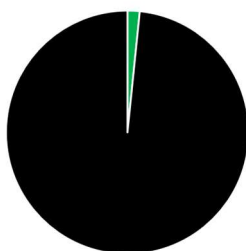
Hvad er de største udfordringer i danske kystvande og territorialfarvande?

Der er både kemiske og fysiske påvirkninger på kystvandene. Den væsentligste påvirkning er for store tilførsler af næringsstoffer (primært kvælstof men også fosfor), der forårsager forhøjet algevækst, uklart vand og kan medføre iltvind. Næringsstoffer udledes primært fra landbruget og i mindre omfang renseanlæg, industri og akvakulturanlæg. De fysiske påvirkninger består af fiskeri med bundskrabende redskaber, oprensning og uddybning af sejlrender, klapning af sediment, havneanlæg, dæmninger og sluser. Derudover påvirkes både kystvanden og territorialfarvanden kvalitet også af miljøfarlige forurenende stoffer (MFS).

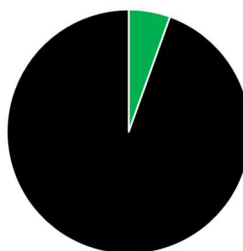
Hvordan er tilstanden i danske kystvande og territorialfarvande?

Baseret på de biologiske kvalitetselementer er seks ud af 109 kystvande i god økologisk tilstand, mens ingen kystvande er i god økologisk tilstand når nationalt specifikke stoffer inddrages i vurderingen. To ud af 123 vandområder (ét kystvandområde og ét territorialfarvand) er i god kemisk tilstand. Kystvandområder, der ikke opnår målet, forventes først at opnå god økologisk tilstand efter 2027, mens fristen for målopfyldelse i territorialfarvande er i 2027.

2 ud af 123 vandområder er i god kemisk tilstand

6 ud af 109 vandområder er i god økologisk tilstand

Nye indsatser ved genbesøget

Med Aftale om Implementering af et Grønt Danmark af 18. november 2024 blev et bredt flertal af Folketingets partier enige om et nationalt indsatsbehov. Med undtagelse af Bornholm og Christiansø, tager indsatsbehovet afsæt i scenarie 1 i second opinion og udgør samlet ca. 13.800 tons på landsplan.

Indsatsbehovet på Bornholm og Christiansø baseres på scenarie 3, indtil der foreligger en ny interkalibreringsaftale.

Aftalepartierne er enige om, at målopfyldelsen skal ske ved en helhedsorienteret indsats med målrettet arealomlægning, et øget styringsregime og et højere midlertidigt krav om markregulering med effekt

Hvad gør man for at forbedre tilstanden i danske kystvande?

Den helhedsorienterede indsats for et bedre vandmiljø i kystvandene retter sig hovedsageligt mod kvælstofbelastningen. Arealomlægning er hovedmotoren til at skabe forudsætningerne for at nå målene i EU's vandrammedirektiv, og som sammen med regulering skal anviser vejen til indfrielse af det samlede kvælstofindsatsbehov. Fra 2027 skal ny reguleringsmodel bidrage med en additional¹ effekt på 7.900 ton om året.

Elementer i helhedsindsatsen

Arealfonden

Målrettet arealudtag

Lokale treparter

Markregulering, herunder ny
kvælstof regulering fra 2027

Interkalibrering

¹ Den samlede kvælstofeffekt af NRM ved regulering op til det besluttede braklægningspunkt foreløbigt er skønnet til ca. 9.600 ton i et nulscenarie uden arealomlægning. Dette svarer til en 'additional' kvælstofeffekt på ca. 7.900 ton i et nulscenarie uden arealomlægning, der kan sammenlignes med kvælstofeffekten af den nuværende 'målrettede regulering' på ca. 3.500 ton.